

Kongresszusi napok

Célok és problémák

Beszélgetés dr. Erdős Sándorral, az Orvostudományi Egyetem KISZ VB. titkárával

— Hogyan szándékozik a KISZ az Orvostudományi Egyetemen a Kongresszus tézisei alapján a hallgatók nevelését elősegíteni?

— Először az eszmei politikai nevelőmunkát tekintve: az egyetemről olyan embereknek kell kikerülniök, akik a szakmai tudás mellett politikai öntudattal, kommunista erkölcsi felfogással és marxista világnézettel rendelkeznek. Ennek érdekében igyekszünk elmélyíteni azt a kezdeményezést — a Fiatal Oktatók KISZ Szervezetének segítségével —, hogy a tanszékek erkölcsi nevelőmunkát is végezzék. Leendő orvosokról lévén szó, munkánkban különösen fontos a hivatástudat fejlesztése, s egyidejűleg a kényelmeskedő nem-törődőmség elleni fellépés.

A szakmai problémák mögött világosan kell látni azok ideológiai hátterét. Ezért gondoskodunk szervezetünk vezetőinek politikai neveléséről.

— Milyen módon segítik a marxizmus tanulmányozását?

— A feladatok jelentős részt magukra vállaltak marxista előadók, különösen Pap János, a Gyógyszerész Kar adjunktusa, de valamennyien. Az évfolyamokon materialista köröket hoztunk létre. Törekszünk arra, hogy a Marxizmus—Leninizmus Tanszéki csoport mellett tudományos diákkörök működjenek, amelyek szakideológiai kérdésekkel foglalkozhatnak — világnézetünk és az orvostudomány kapcsolatára mutatnának rá.

— Mit tesznek annak érdekében, hogy a szakmai jártasság fokozódjék?

— Kétségtelen, hogy az ösztöndíjrendszer módosítása serkentően hatott a tanulási kedvre. De egy olyan légkört is kell teremteni, ahol szívesen a rossz tanulmányi eredmény. Hogyan lehet ezt megvalósítani? Versenyeket kívánunk rendezni, amelyek szakmai jellegűek, és a szellemi öttusához hasonlíthatnak. Az eddigieknél fokozottabban ellenőrizzük a Tudományos Diákkörök

munkáját. Szó van arról, hogy tagjaik körében egységes metodikai képzést vezetünk be, amely eredményeképp könnyebben, biztosabban és önállóbban dolgozhatnak. Gondot fordítunk azokra a hallgatókra, akik tehetségesek és szorgalmasak ugyan, de nem néznek túl önmagukon. Őket igyekszünk bevonni a közösségbe. Ami az utánpótlást illeti, igyekszünk érvényesíteni azt a törekvést, hogy azok a hallgatók maradjanak az egyemen, akik első éves koruktól kitüntek mind a tanulmányi, mind a kollektíva érdekében végzett munkájukban.

— Milyen terveik vannak a kultúrmunkában?

— A célok már meg is valósultak. Minden eszközzel igyekszünk biztosítani az általános műveltség növelésének feltételeit. Így például erőnk szerint az évfolyam és csoportrendezvényeken a jelenleginél kulturáltabb szórakozást akarunk biztosítani. Vagy változatosabb a KISZ csoportgyűlések programja. Az első éves gyógyszerészhallgatók összejöveteleiben például egy ülésen belül először külpolitikaival foglalkoznak, majd a közös problémákat beszélnek meg, végül a fotóművészetet ismerkednek. Máskor, Pucciniről lévén szó, zenét hallgatnak, vagy a mai magyar irodalomból szereznek benyomásokat, s a gyűlésre meghívják Papp Lajost.

Biztosítanunk kell a KISZ befolyását az egyetemi kultúrgárda vezetésébe. Fel kell számolni az együttesekben eluralkodott individualizmust, de a kultúrmunka erkölcsi megbecsülését is meg kell teremteni. Létre hívjuk a tárgyi lehetőségeket, kultúrműsorok, kiállítások, egyetemi rendezvények számára. El kell érni, hogy KISZ Bizottságunk beleszólása a műsorpolitikába, a többi kultúrcsoportéhoz hasonlóan a táncosportban is érvényesüljön.

— Milyen problémák adódnak sport-vonatkozásban?

— Nem megy a lányok aktivitálása, baj van a tömegsporttal.

Lehet, hogy közrejátszik a passzivitásban hogy a sportolás külső feltételei nem kielégítőek. A KISZ Bizottság ezért lépéseket tesz, hogy a Semmelweis-Kollégi-

um melletti sportpályát legalább minimálisan rendezzék és bekerítsék. Az Apáti tornaterme túlszűfolt. Meg akarjuk csinálni, hogy hetente, a vasárnapokon kívül legalább két teljes délután az Orvos egyetem rendelkezésére bocsássák. A feltételeket biztosítani fogjuk.

G. F.

Húsz éve Huszonöt hallgatóval kezdődött a tanév

BÁLINT SÁNDOR PROFESSZOR VISSZAEMLEKEZÉSEI

Dr. Bálint Sándor egyetemi tanár, a József Attila Tudományegyetem Néprajzi Intézetének tanszékvezetője már húsz évvel ezelőtt is a szegedi egyetemen oktatott. Őt kerestük fel és kértük, mondja el az oktatók és hallgatók akkori problémáit, tájékoztassa lapunk olvasóit az 1944/45-ös szegedi, egyetemi állapotról.

— A város felszabadulása után, október huszadikán a szovjet katonai parancsnok felhívást intézett Szeged la-

kóihoz: Meg kell kezdeni újra az életet! Külön felszólította az iskolák, egyetemek itthon maradt vezetőit a munka, a tanítás, a tudományos kutatás megkezdésére. Rövidesen érkekeztet hivatkozott össze az egyetem Dugonics téri épületében, ahol kidurrult, hogy minden karon csak két-két professzor maradt. Az Orvos Karon Vidákovics Kamilló, Purjecz Béla, a Bölcsészettudományi Karon Mester János és Hermann Egyed, a Matematikai

és Természettudományi Karon pedig Bartucz Lajos és Riesz Frigyes. Az érkekeztet megállapította, hogy kevés az oktató, ezért újakat kell ki-nevezni. Ma'dnem minden tanszék kapot' előadókat, középiskolai tanárokat és magántanárokat.

A SZOVJET PARANCSONKSÁG SEGÍTSÉGE

Engem arra kértek fel, hogy magyar irodalomtörténetet, magyar nyelvészetet és földrajzot tanítsak. Elvállaltam a megbízatást. Probléma csak akkor adódott, amikor a rektor — előbb Hermann Egyed, tavasztól pedig Riesz Frigyes töltötte be ezt a tisztséget — a meteorológiai intézet vezetőjét is rám akarta b'zni. Végeredményben azonban ezt az ügyet is el-rendeztük, Szegeden maradt ugyanis a műszerek és a felszerelések régi kezelője, Csóti Ferenc, s egy szovjet tiszt segítségével itt is megkezdődött a munka. Komoly segítséget jelentett a szovjet parancsnokság által kiadott magyar—oros nyelvű igazolvány, amelyet minden egyetemi oktató megkapott, rajta a szöveggel: Minden közmunka alól felmentve!

— Mennyi hallgatója volt a Bölcsészettudományi Kar-nak? Hol helyezték el őket? Hogyan biztosították az étkeztetést?

A BORI MUNKASZOLGÁLTATOSOK

— November huszadikán kezdtek az új tanévet huszonöt hallgatóval. Az ifjúság nagy részét ugyanis mint leventéket nyugatra hurcolták, másrészt pedig hazament. A létszám azonban rövidesen emelkedni kezdett. Pestről, Debrecenből, Kolozsvárról jöttek vendéghallgatók. Decemberben megérkeztek a bori munkaszolgálatosok. Ezek között is s'k egyetemista volt. Velük jött, s itt fejezte be tanulmányait is többek között Timár György író és műfordító. A menzák csak nehezen rakultak meg. (Még több baj is lehetett egy menzával, mint manapság? F. I.), a hallgatók nagy része rokonoknál, ismerősöknél lakott. Bár a város lakosságában nagy volt a segítőkészség, mégis sok állapottal kellett szembe néznie a hallgatóknak, mind az oktatóknak. Állandó fűtési zavarak voltak. A villany hiánya miatt csak reggel nyolctól délután négy óráig tudtunk tanítani.

— Milyen előadók meg-ezek az átmeneti problémák?

KÖZPONTI, ÚJRA EGYETEM

— Negyvenöt órán a központi egyetemi évfolyam első emeletéről visszaköltöztünk rédi, azaz a mai helyünkre. Addig ez az épület szovjet katonai kórház volt. Ezel a mezeenattal tulajdonképpen meg is kezdődött a stabilizáció. Új professzorokat neveztek ki. Sik Sándor, Kogutowicz Károly, Schmidt Henrik helyére Baróti Dező, Princz Gyula és Halász Előd jött. A Kolozsvári Egyetemről Szegedre került Mézöly Gedeon. A Rágészeti Tanszék vezetője Banner János, majd Roska Sándor lett. A Művészettörténeti Tanszék élére Felvinczy T. Zoltán neveztek ki. A stabilizáció tulajdonképpen még ma sem fejeződött be, ez a két tanszék ugyanis ma nem funkcionál.

Tettamanti Béla lett a Pedagógiai Tanszék vezetője. Az oktatás pedig viszonylag rendszeres mederben folyt tovább — mondta befejezősül Bálint Sándor.

Farkas István

Kongresszusi napok

Ha felszólalnék, elmondanám

Beszélgetés Nagy Antallal, a Szegedi Tanárképző Főiskola KISZ VB. titkárával

Sötét hajú, meztelen fiatalember. A fiataloknál általában az egyre ritkuló fajtájából, akik ismerik még a közösség érdekében végzett munka jóízét, akik a maguk egyéni érdekein túl s azokat mellőzve sokszor alárendelik magukat egy-egy kollektíva — esetünkben a Szegedi Tanárképző Főiskola KISZ-fiatalisága ügyének. Akik nem csak vállalják, hanem el is végzik a rájuk háruló közösségi-társadalmi feladatokat. Ha másképpen nem megy, meghosszabbítják a napot. S még akkori is elvégzik a közösségi munkát, ha esetleg a tanítás vagy épp az önképzés egyébként is jelen-tősen megterheli őket.

Ezekben a napokban kezdi meg munkáját a Kommunista Ifjúsági Szövetség VI. Kongresszusa. A magyar ifjúság legjobbjai ott ülnek a kongresszusi küldöttek között. Nem valamennyien, mert hiszen akkor kevésnek bizonyulna egy ilyen kongresszus résztvevőinek befcgadására talán a Népszáclon is. A szegedi felsőoktatási intézmények ifjúságát Hevér László bölcsészhallgató képviseli majd a kongresszus széksoraiban.

Egy-egy hozzászólás

De akik nem lesznek ott, azok is hallatták már messzehangzón szavukat, elmondták, vagy elmondják véleményüket valamennyiünk közös ügyéről, ifjúsági mozgalmunk sorsáról, az elért eredményekről s nyilván a problémákról is. Figyeljük majd az újságokat s közben kiformázódik valamennyiünkben egy-egy hozzászólás közös dolgainkhoz.

Ha felszólalnék, elmondanék! — Hányan kezdik ma így az ifjúság életével a szervezeti munkával kapcsolatos véleményüket fiataljaink közül.

Mit mondana hát el Nagy Antal, a Szegedi Tanárképző Főiskola KISZ Végrehajtóbizottságának titkára, ha felszólalna a kongresszuson.

— Az az érzésem, hogy a kongresszus egyik legfontosabb vitatott kérdése a KISZ szervezeti helyzetének problémája lesz. Az mindenki által tudott, hogy az elmúlt négyöt év alatt a Kommunista Ifjúsági Szövetség szervezeti jellege döntően megváltozott. A taglétszám nag mérvű növekedése következtében a korábbi élcsapat-jelleg megszűnt, vagy legalább is elhalványult. Ma ott tartunk már, hogy a KISZ hovatovább ifjúsági mozgalommá, tömegszervezetté lett, amely munkájának középpontjában ugyan továbbra is az ifjúság eszmei-politikai nevelése áll, de most már nem kifelé a szervezeten kívüli felé, hanem a szervezetben belül. A tanszék kevésbé képzett, öntudatos rétegei körében.

Módszerek és vezetés

— Ez persze önmagában véve nem jelent problémát. Vagy igen?

— Problémát ennek az új helyzetnek a következményei jelenének inkább. Eppen mert a világnézeti nevelés a szervezetben belül folyó tevékenység lett, sokkal bonyo-

lutabbak, összetettebbek lettek e munka módszerei s megnőtt a fontosságuk is. Ezért beszüntünk a legutóbbi időben oly sokat a szervezeti munka módszereiről és ezzel kapcsolatban a vezetés, az irányítás kérdéséről is. A megnövekedett taglétszám magával hozta a vezető apparátusok bővülését. Ilyenformán s'kszor muszályból vezetői feladatokat kaptak az erre a munkára még értetlen, felkészületlen fiatalok is, akik aztán nem tudták megfelelően megállni a helyüket.

— Sokan főveltek mostanában a KISZ szervezeti életének bizonyos elbürokratizálódását vagy ennek következményeként a szervezeti tevékenység mechanizmus jellegét, elszintelenedését.

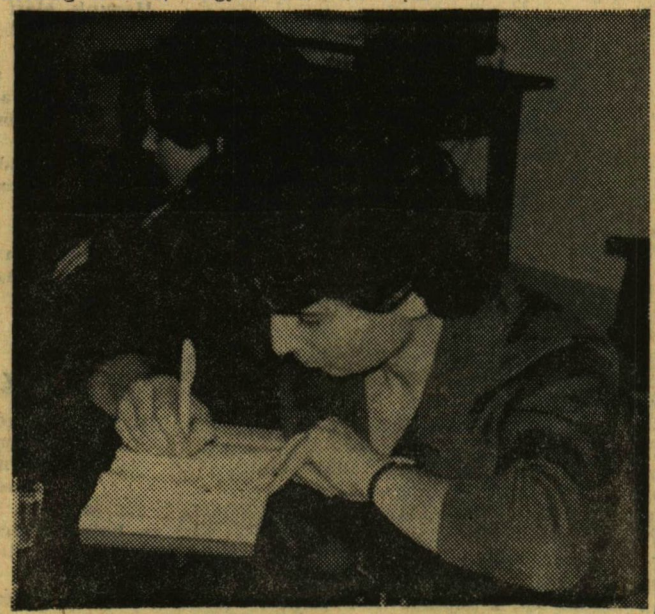
— Van is ebben valami feltétlenül. Mindig a feladatokban, dolgokban bizonytalan vezető rejtőzködik szívesen egy-egy iroda a'taja, írószobájának védőbástyája mögé. De a bürokratizálódásnak nézetem szerint ez csak az egyik, s nem is a döntőbb oldala. A helyzetet az súlyosbítja, hogy a középiskolából olyan KISZ-fiatalok kerülnek ki, akiket a KISZ-élet ottani nagyon helytelen gyakorlata szinte teljesen leszoktat az önálló véleményalkotásról, a kezdeményezőkedvről. Jó volna egyszerűen már arról is beszélni, helyese-e, ha a középiskolai KISZ-szervezetek gyűléseit

Papp Lajos

Komszomolisták a főiskolán

A KISZ Központi Bizottság meghívására egy hete házámban tartózkodó háromtagú szovjet Komszomol-küldöttség felkereste a Tanárképző Főiskolát.

A küldöttséget Dzszamma Aszratian, az Örmény Komszomol Központi Bizottságának másodtitkára vezette, tagjai: Ludmilla Kuzmina, a Gorkij-i járási Komszomol bizottság iskolai osztályának vezetője.

Dzszamma Aszratian, a küldöttség vezetője

Külföldi ösztöndíjasok részvételével

Barátsági est az Orvostudományi Egyetemen

Az Orvostudományi Egyetem KISZ-bizottsága és az egyetemen tanuló külföldi fiatalok közössége 28-án Barátsági estet rendezett az egyetem kultúrotthonában. Részt vett az esten minden külföldi diák, ott voltak az egyetem vezetői, professzorok, a KISZ-vezetők.

A köszöntő beszédet Sarungi Micol tanganyikai diák mondta. Beszédében köszönetet mondott azoknak, akik segítik őket a tanulásban, itteni életükben. Megszerették hazánkat, a magyar embereket, és Szegedet második hazájuknak tekintik. Elmondta, hogy ismerik hazánkat, népünk kultúráját, életét és szeretnék előtűnk felvillantani népeik életét, szeretnék, ha kis műsorokkal szép élményt nyújtanának a meghívottaknak.

A közel két óras műsor egyedülálló élményt nyújtott az est közönségének. Nem hivatásos művészek léptek fel, de őszinte igyekezetük pótolta a rutint, produkcióikból népeik hagyományainak szeretete és gazdagsága tünt ki. A műsor legnagyobb erőnye a spontaneitás, a közvetlen hang volt. Hallhat-

tunk itt afrikai, ázsiai, ciprusi népdalt, néger spirituálét, láthatunk jordániai népi táncot. A legnagyobb sikere a népviseletbe öltözött ghanai rögtönzött együttesnek volt. Műsorukban az ősi tam-tam dobok és népi dallamok zenéjét szólamatták meg és gyönyörködhettünk izgalmas ütemű táncokban. Hadadin Hani másodéves orvostanhallgató burnuszban keleti dallal és pengő ütemű táncsal illesztte fel a messzi arab világ hangulatát. Erdékes volt a zanzibári kislány és a tanganyikai fiú kettőse is.

A műsort színezte az egyetem citera zenekarának fellépése. Kovács Mária által előadott magyar népdalok adották meg a magyar színt a folklorisztikus öszszeállításnak. Balázs Ildikó és Letoha Gyula, az egyetem Irodalmi Színpadának tagjai fiatal magyar költőket szólaltattak meg. Versmondásuk minden művészi igényt kielégített. A műsor utolsó száma fesztiváli hangulatot teremtett. Tarka népviseletbe öltözött fiatalok ésszekerőlván különböző nevelés énekelték el a DIVSZ indulót.

A műsort baráti elbeszélgetés, majd tánc követte.

Poczik Miklós